

На основу члана 27а став 5. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10, 60/13 – УС, 62/14 и 95/18 – др. закон), члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон) и тачке 2. Одлуке о отварању Буџетског фонда за унапређење и развој области електронских комуникација и информационог друштва („Службени гласник РС”, број 79/14),

Влада доноси

УРЕДБУ

О УТВРЂИВАЊУ ПРОГРАМА КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ АКТИВНОСТИ И МЕРА УНАПРЕЂЕЊА И РАЗВОЈА ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА И ИНФОРМАЦИОНОГ ДРУШТВА У 2020. ГОДИНИ

Члан 1.

Овом уредбом утврђује се Програм коришћења средстава Буџетског фонда за финансирање активности и мера унапређења и развоја области електронских комуникација и информационог друштва у 2020. години, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 2.

Активности и мере унапређења и развоја области електронских комуникација и информационог друштва које ће се финансирати, као и износ средстава, утврђени су Програмом из члана 1. ове уредбе.

Члан 3.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 Број: 110-1866/2020
У Београду, 5. марта 2020. године

В Л А Д А

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић, с.р.

ПРОГРАМ
КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ
АКТИВНОСТИ И МЕРА УНАПРЕЂЕЊА И РАЗВОЈА ОБЛАСТИ
ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА И ИНФОРМАЦИОНОГ ДРУШТВА У
2020. ГОДИНИ

I. Износ средстава

Програмом коришћења средстава Буџетског фонда за финансирање активности и мера унапређења и развоја области електронских комуникација и информационог друштва у 2020. години (у даљем тексту: Програм) утврђује се износ од 2.282.628.000 динара за реализацију програмских активности, и то:

- 1) широкопојасна комуникациона инфраструктура;
- 2) развој информационо-комуникационе инфраструктуре у установама образовања, науке и културе;
- 3) развој информационо-комуникационе инфраструктуре у основним и средњим школама у Републици Србији „Повезане школе” – Фаза II.

II. Намена средстава

Програмске активности спроводи Министарство трговине, туризма и телекомуникација (у даљем тексту: Министарство), у циљу:

- 1) унапређења широкопојасне комуникационе инфраструктуре кроз изградњу недостајуће приступне инфраструктуре у руралним насељима и повезивањем јавних установа и домаћинстава на широкопојасну мрежу;
- 2) повезивања основних и средњих школа, осталих установа образовања, установа науке и установа културе на образовну и научно-истраживачку рачунарску мрежу Информационо-комуникационе установе „Академска мрежа Републике Србије – АМРЕС”, путем изнајмљивања веза и постављањем локалне бежичне мреже за приступ у свим школама, осталим установама образовања, установама науке и установама културе;
- 3) развоја информационо-комуникационе инфраструктуре у основним и средњим школама у Републици Србији „Повезане школе” – Фазе II.

III. Расподела средстава

Укупан износ средстава за реализацију програмских активности у 2020. години износи 2.282.628.000 динара и расподела средстава по врстама активности (Табела – Расподела средстава), вршиће се на следећи начин:

Табела – Расподела средстава

Програмска активност		Економска класификација		Износ средстава	УКУПНО
0009	Широкопојасна комуникациона инфраструктура	Услуге по уговору	423	1.420.000	5.220.000
		Зграде и грађевински објекти	511	3.800.000	
0010	Развој информационо-комуникационе инфраструктуре у установама образовања, науке и културе	Услуге по уговору	423	1.000	187.408.000
		Специјализоване услуге	424	154.000.000	
		Машине и опреме	512	33.407.000	
5003	Развој информационо-комуникационе инфраструктуре у основним и средњим школама у Републици Србији – „Повезане школе” – Фаза II	Зграде и грађевински објекти	511	41.800.000	2.090.000.000
		Машине и опреме	512	2.048.200.000	
УКУПНО					2.282.628.000

IV. Спровођење Програма

Спровођење Програма укључује реализацију програмске активности „Широкопојасна комуникациона инфраструктура”, дефинисаној у делу I. тачка 1) Програма, којом се унапређује широкопојасна комуникациона инфраструктура кроз изградњу недостајуће приступне инфраструктуре у руралним насељима и повезивањем јавних установа и домаћинстава на широкопојасну мрежу. Ова програмска активност спроводи се у циљу заједничке изградње широкопојасне комуникационе инфраструктуре у „белим зонама” у Републици Србији, укључујући повезивање основних школа и домаћинстава у руралним пределима, на начин и под условима ближе дефинисаним у овом делу Програма.

Заједничка изградња реализоваће се кроз два сегмента, и то:

– *middle mile* сегмент, који представља мрежну инфраструктуру која повезује завршни сегмент инфраструктуре са осталим мрежним пружаоцима услуга, главним телекомуникационим операторима и целокупном интернет мрежом, а чију ће изградњу финансирати Министарство; и

– *lastmile* сегмент, који представља локалну мрежну инфраструктуру изграђену на технолошки неутралној основи која је најближа крајњим корисницима што подразумева покривеност корисника приступним мрежама, односно расположивост одређене приступне мреже али не нужно и претплату или коришћење услуге фиксног широкопојасног приступа.

А) Преглед постојећег стања доступности широкопојасног приступа интернету и анализа потреба за давањем подстицаја за изградњу широкопојасне комуникационе инфраструктуре у белим зонама руралних предела Републике Србије

Министарство је током 2017. и 2018. године, у сарадњи са Европском банком за обнову и развој (EBRD), израдило детаљну анализу стања по питању доступности фиксног широкопојасног приступа интернету, као и студију којом су предложени различити модели подстицаја изградњи фиксне широкопојасне инфраструктуре у зависности од географских, демографских, као и социо-економских специфичности одређених делова територије Републике Србије. Министарство је у другој половини 2019. године, у сарадњи са операторима електронских комуникација израдило мапе доступности фиксног широкопојасног приступа у Републици Србији и резултати су показали да у Републици Србији постоји нешто више од пола милиона домаћинстава у руралним пределима где не постоји економски интерес оператора за развој инфраструктуре која се заснива на приступу следеће генерације („беле и сиве NGA зоне”).

Приступ следеће генерације (NGA) подразумева увођење оптичких елемената мреже у циљу увођења широкопојасних сервиса са значајно унапређеном брзином и поузданошћу при чему се под NGA подразумева FTTH, FTTB, VDSL и кабловски DOCSIS 3.0.

Беле NGA зоне представљају подручја у којима не постоји NGA мрежа и не постоје планови оператора за њихову изградњу током наредне три године.

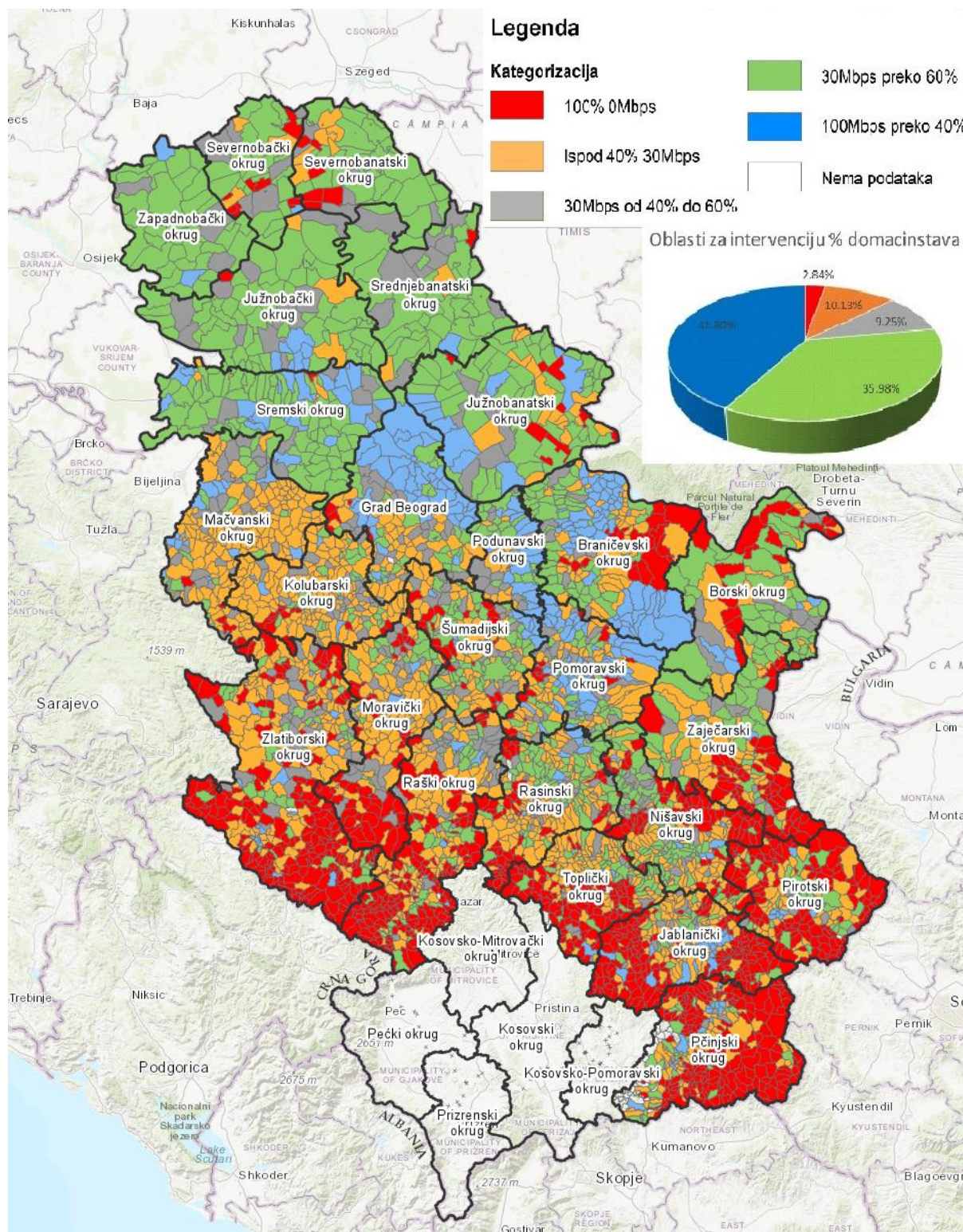
Сиве NGA зоне представљају сва подручја у којима постоји највише једна NGA мрежа или постоје планови оператора за изградњу највише једне NGA мреже током наредне три године.

Препознато је 1.518 насеља у Републици Србији са 251.960 домаћинстава у којима је потенцијално оправдана интервенција путем капиталних подстицаја, јер у истим испод 40% домаћинстава има могућност широкопојасног приступа нове генерације, као и као и 1.370 насеља са 70.712 домаћинстава у којима је препозната потреба за интервенцијом која би такође могла бити реализована путем капиталних подстицаја.

Табела 1: Приказ категоризације насеља према степену доступности фиксне широкопојасне инфраструктуре

Широкопојасни приступ	Број насеља	Број домаћинства	% од укупног броја домаћинства	Просечан број домаћинства	Потреба за спровођењем подстицајне мере
Без икаквог фиксног широкопојасног приступа	1.370	70.712	2,84%	52	Постоји
Испод 40% домаћинства са могућношћу 30Mbps+ приступа	1.518	251.960	10,13%	166	Постоји
Између 40% и 60% домаћинства са могућношћу 30Mbps+ приступа	436	229.970	9,25%	527	Потенцијално постоји. Неопходно је пратити стање и интервенисати по потреби, а након што се заврши са насељима из претходне две категорије.
Преко 60% домаћинства са могућношћу 30Mbps+ приступа	989	894.895	35,98%	905	Не постоји
Преко 40% домаћинства са могућношћу 100Mbps+ приступа	356	1.039.584	41,80%	2.920	Не постоји

Слика 1: Категоризација насеља према покривености широкопојасним интернетом

Резултати спроведене анализе стања показали су да су подстицајне мере државе неопходне како би се изградила инфраструктура и омогућио равномеран регионалан развој у Републици Србији, јер се у регионима са високом пенетрацијом широкопојасног приступа јавља значајан утицај на пораст БДП и запошљавање. Позитиван ефекат реализације подстицајних мера огледа се, пре свега, кроз развој руралних области, повезивање привредних региона, развој индустријских зона, као и повећање употребе нових технологија и иновација у пословању и образовању.

Резултати спроведене анализе стања у потпуности су усклађени са приоритетним циљевима Владе који, између осталог, подразумевају побољшање и проширење приступа образовним могућностима за све ученике у Републици Србији и коришћење дигиталних технологија у образовању. Такође, широкопојасни приступ интернету и информационо-комуникационим технологија утиче на брже, сигурније и ефикасније пословање чиме се повећава продуктивност предузећа и смањују трошкови пословања. То даље указује и да изградња широкопојасних комуникационих мрежа омогућава запошљавање, дигитални масовни рад, као и пораст броја радних места у свим секторима.

Б) Циљ и начин реализације и финансирања изградње широкопојасне комуникационе инфраструктуре у белим и сивим зонама руралних предела Републике Србије

Реализацију активности на изградњи широкопојасне комуникационе инфраструктуре у белим и сивим зонама руралних предела Републике Србије спроводиће Министарство.

За реализацију активности изградње широкопојасне комуникационе инфраструктуре у белим и сивим зонама руралних предела Републике Србије, Законом о буџету Републике Србије за 2020. годину („Службени гласник РС”, број 84/19):

- 1) опредељена су средства у износу од 5.220.000 динара;
- 2) планирана су средства у износу 2.129.400.000 динара (18.000.000 евра) кроз пројектни зајам са Европском банком за обнову и развој, кроз реализацију пројекта „Изградња широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним пределима Републике Србије – Фаза 1” (у даљем тексту: Пројекат).

Циљ Пројекта је заједничка изградња широкопојасне комуникационе инфраструктуре у „белим или сивим зонама” у Републици Србији како би се подстицајима државе омогућило повезивање на интернет најмање 600 школа, односно јавних установа, месних заједница и других објеката републичких и органа локалне самоуправе (у даљем тексту: објекти јавне намене) и, према проценама, приближно 90.000 домаћинстава на дефинисаним територијама у околини објеката јавне намене. Пројекат ће се спроводити у складу са прописима којима се уређује државна помоћ¹. Услови за реализацију Пројекта подразумевају следеће:

¹ Закон о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19) и Уредба о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13 и 97/13).

- 1) да се ради о белој или сивој зони, односно да на дефинисаној територији не постоји више од једне широкопојасне мреже нове генерације;
- 2) да не постоји инвестициони план једног или више оператора електронских комуникација да изгради фиксну широкопојасну мрежу нове генерације, уз могућност давања државних подстицаја и у областима у којима постоје тренутна или планирана приватна улагања, уколико таква улагања нису довољна за постизање циљева Пројекта;
- 3) да се подстицајем државе у изградњу широкопојасне мреже мора омогућити значајно побољшање у погледу доступности широкопојасних услуга, капацитета, брзина и конкуренције, у корист потрошача;
- 4) да се осталим операторима мора омогућити ефикасан приступ субвенционисаној мрежи како би се повећао избор и конкуренција и истовремено избегло стварање доминантног положаја;
- 5) спровођење транспарентног и недискриминаторског поступка односно Јавног позива којим ће се минимизирати подстицаји државе и који ће бити додељени оператору који достави економски најповољнију пријаву;
- 6) вођење централизоване базе података о изграђеној инфраструктури.²

Спровођење Пројекта обухвата следеће кораке:

- 1) припрему, расписивање и спровођење Јавног позива у циљу одабира оператора електронских комуникација (у даљем тексту: оператор) и успостављања сарадње Министарства и оператора у области заједничке изградње широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним пределима Републике Србије;
- 2) изградњу заједничке широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним пределима Републике Србије чија реализација отпочиње након ступања на снагу закона којим се ратификује споразум са Европском банком за обнову и развој којим се одобрава пројектни зајам у износу од 2.129.400.000 динара (18.000.000 евра).

За реализацију овог пројекта Министарство ће расписати Јавне позиве за учешће оператора на заједничкој изградњи широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним пределима Републике Србије. С обзиром да се Пројекат реализује на целој територији Републике Србије, Јавним позивима може бити обухваћен један или више објеката јавне намене са припадајућим домаћинствима и правним лицима са седиштем на територији дефинисаној Јавним позивом (насеље или део насеља, више насеља итд). Јавни позив биће спроведен у складу са Програмом, на транспарентан, равноправан и недискриминаторан начин. Право учешћа на Јавном позиву имају сви оператори који обављају или су овлашћени да обављају делатност електронских комуникација у Републици Србији. Јавним позивом се:

- 1) прописују услови које оператори морају да испуне за учествовање на Јавном позиву;
- 2) дефинише начин пријављивања, потребна документација, као и рок за подношење пријава за заједничку изградњу широкопојасне комуникационе инфраструктуре (у даљем тексту: пријава), који не може бити краћи од 20 дана од дана

² Услови за спровођење Пројекта у складу су са Смерницама Европске комисије за примену правила о државној помоћи у вези са брзим развојем широкопојасних мрежа 2013/С 25/01, које су доступне на линку: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013XC0126\(01\)&from=GA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013XC0126(01)&from=GA)

објављивања Јавног позива на интернет страници Министарства и на порталу е-Управа;

3) утврђују критеријуми за оцењивање и поступак одабира пријава оператора који ће учествовати у заједничкој изградњи широкопојасне комуникационе инфраструктуре, водећи рачуна о инвестиционим трошковима које ће сносити Министарство.

За потребе спровођења Јавног позива Министарство образује стручну Комисију (у даљем тексту: Комисија) и својим актом ближе уређује састав, број чланова и друга питања значајна за рад Комисије. Комисија утврђује Листу вредновања и рангирања (у даљем тексту: Листа) пријава оператора у року који не може бити дужи од 30 дана од дана истека рока за подношење пријава. Листа пријава оператора се објављује на интернет страници Министарства и на порталу е-Управа. На Листу пријава оператора, учесници Јавног позива односно оператори који су доставили пријаве, имају право приговора у року од пет дана од дана објављивања Листе. Одлуку о приговору учесника Јавног позива доноси Министарство у року од 20 дана од дана пријема приговора. Одлуку о избору пријаве оператора који ће учествовати на заједничкој изградњи широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним пределима Републике Србије, Министарство доноси у року од 30 дана од дана истека рока за подношење приговора. Ова одлука објављује се на интернет страници Министарства и на порталу е-Управа.

Међусобна права и обавезе Министарства и оператора чије су пријаве одабране у оквиру спроведеног Јавног позива уређују се Уговором који се закључује у циљу реализације Пројекта заједничке широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним пределима Републике Србије. Уговорни однос Министарства и оператора заснива се на начелима заштите јавног интереса, ефикасности, транспарентности, једнаког и правичног третмана, слободне тржишне утакмице, пропорционалности, заштите животне средине, аутономије воље и равноправности уговорних страна.³ Уговором се нарочито уређују следећа питања и рокови од значаја за заједничко спровођење пројектних активности:

1) спровођење уговорених активности заједничке изградње широкопојасне инфраструктуре које отпочиње након ратификације споразум са Европском банком за обнову и развој којим се одобрава пројектни зајам;

2) рокови за изградњу *midmile* инфраструктуре;

3) рок у којем се оператор обавезује да на дефинисаној територији изгради *lastmile* инфраструктуру. Министарство Јавним позивом уређује проценат домаћинства на дефинисаној територији којима оператор мора обезбедити доступност услуге широкопојасног приступа нове генерације;

4) уступање изграђене широкопојасне инфраструктуре (у јавном власништву) на коришћење изабраном оператору на период од 25 година, уз обавезу оператора да

³ Значење и садржина ових начела дефинисана је у закону којим се уређује јавно-приватно партнерство.

изграђену инфраструктуру одржава и омогућава континуирано пружање електронских комуникационих услуга у складу са законом;

5) обавеза оператора да, у току периода важења Уговора, заснује претплатнички однос у оквиру којег ће обезбедити и пружити без накнаде услугу широкопојасног приступа брзином не мањом од 100Mb/s корисницима објеката јавне намене наведеним у Јавном позиву;

б) обавеза оператора да Министарству омогући праћење реализације Пројекта у току целокупног периода важења уговора.

Пре отпочињања спровођења Јавног позива, Министарство ће у складу са чланом 30. Закона о државној помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19) Комисији за контролу државне помоћи поднети пријаву државне помоћи која ће садржати јасне, даље активности у погледу дериватних аката прописаних Програмом, а нарочито нацрт јавног позива, уговора и других аката чији је правни основ прописан Програмом. Поступак Јавног позива биће отпочет након добијања мишљења, односно решења којим Комисија оцењује усклађеност са правилима о додели државне помоћи, односно којим потврђује испуњеност критеријума за доделу државне помоћи.